

Versio 1.4

Kuopion ortodoksisen seurakunnan hautaus-toimen ohjesääntö

JOHDANTO

Ortodoksikirkon kirkkojärjestyksen 128 § mukaan seurakunnan hautaustoimea varten voidaan vahvistaa ohjesääntö jonka vahvistaa seurakunnanvaltuusto.

Ohjesääntöön on kirjattu tarkemmat toimeenpanoa ja menettelyä koskevat määräykset haudoista, hautakirjanpidosta, haudan hoidolle asetetuista vaatimuksista sekä hautamuistomerkkien hyväksymisestä ja hautausmaalla noudatettavasta järjestyksestä.

Ohjesäännössä on esitetty kuhunkin asiaan liittyviä lainkohtia ja muita säännöksiä. Mikäli näihin lainkohtiin tulee muutoksia, ohjesääntöä päivitetään niiltä osin.

HAUTAUSTOIMEN OHJESÄÄNTÖ

Hautaustointia koskevat säännökset

Seurakunnan hautaustoimessa on noudatettava hautaustoimilaissa, ortodoksisessa kirkkolaissa, ortodoksikirkon kirkkojärjestyksessä, terveydensuojeluasetuksessa sekä muissa laeissa ja asetuksissa olevien säännöksiä lisäksi tämän ohjesäännön määräyksiä.

Hautaustoimilaki (457/2003)
Laki ortodoksisesta kirkosta (10.11.2006/985) 8 luku
Ortodoksisen kirkon kirkkojärjestys (12.12.2006) 8 luku
Terveysturvallisuuslaki (1280/1994) 7 luku 39 – 42 §

Hautaustoimen hallinto

Seurakunnan hautaustoimesta vastaa seurakunnanneuvosto.

Hautaustoimen tehtäviä hoitaa kirkkoherranvirasto.

Hautausmaat

Kuopion ortodoksisen seurakunnan omat hautausmaat:

Juankosken hautausmaa
Karttulan hautausmaa
Keiteleen hautausmaa
Maaningan hautausmaa
Nilsiäns hautausmaa
Pielaveden hautausmaa
Siilinjärven hautausmaa
Tuusniemen hautausmaa

Hautausmaakartta

Hautausmaiden käytössä on hautausmaakartta, joka osoittaa eri toimintojen sijoitukset ja jakaa hautausmaat sopiviin yksiköihin.

Hauta

Haudalla tarkoitetaan yhden tai useamman vainajan hautaamista varten varattua maa-aluetta hautausmaalla. Hauta sisältää yhden tai useamman vierekkäisen hautapaikan ja kukin hautapaikka yhden tai useamman päällekkäisen hautasijan.

Arkkuhaudan vähimmäissyvyydestä määrätään terveydensuojeluasetuksessa. Jos hautausmaa tai sen osa on maan laadun sen salliessa käyttösuunnitelmassa osoitettu kerros- eli syvähautaukseen, voidaan hautaan haudata kaksi tai useampia arkkuja päällekkäin, jolloin vähimmäissyvyyteen lisätään 0,6 m/arkku. Uurnahaudan vähimmäissyvyys on 0,6 metriä.

Samaa arkkusijaa voidaan käyttää aikaisintaan 30 vuoden kuluttua edellisestä hautaamisesta.

Samaa uurnasijaa voidaan käyttää aikaisintaan 20 vuoden kuluttua edellisestä hautaamisesta.

Terveydensuojeluasetus 16.12.1994/1280 §40

Arkkuun sijoitettu ruumis on haudattava maahan vähintään 150 senttimetrin syvyyteen. Samaa arkkusijaa saa käyttää aikaisintaan 15 vuoden kuluttua edellisestä hautaamisesta.

Hautaoikeus

Hautaoikeus luovutetaan 25 vuodeksi ja se alkaa haudan luovuttamista seuraavan kalenterivuoden alusta. Hautaoikeuden voimassaoloa voidaan lisätä hakemuksella kerralla enintään 25 vuodeksi. Hautaoikeus lakkaa ilman irtisanomista.

Hautaaminen on mahdollista koko hautaoikeuden voimassaoloajan. Mikäli uudelleen hautaamisen jälkeinen hautaoikeuden voimassaoloaika jää lyhyemmäksi kuin haudan koskemattomuusaika, hautaoikeus on lunastettava vähintään niin pitkäksi ajaksi kuin haudan koskemattomuusaika edellyttää.

Kun hauta määräajan päättymisen jälkeen luovutetaan uudelleen, on ensisijainen oikeus hautaan sillä, jolla on aiemmin ollut oikeus tulla siihen haudatuksi.

Jos syntyy erimielisyyttä hautaoikeudesta, hautaoikeuden haltijasta, ketä hautaan voidaan haudata tai haudan haltijan velvollisuuksista, ratkaisee asian seurakunnanneuvosto.

Laki ortodoksisesta kirkosta 82 §

Oikeus hautaan luovutetaan määräajaksi. Hautaoikeuden haltija voi luovuttaa oikeuden vain seurakunnalle tai luostarille.

Ortodoksisen kirkon kirkkojärjestys 125 §

Oikeus hautaan luovutetaan vain kuolemantapauksen yhteydessä. Samalla hautaoikeus voidaan luovuttaa myös vainajan omaisille. Seurakunnanneuvosto voi erityisestä syystä luovuttaa hautaoikeuden muulloinkin.

Hautaan voi kuulua yksi tai useampi hautapaikka ja samassa hautapaikassa voi olla useita hautasijoja.

Hautaoikeus voidaan luovuttaa enintään 50 vuodeksi. Hautaoikeuden voimassaoloaika lasketaan haudan luovuttamista seuraavan kalenterivuoden alusta. Voimassaoloaika päättyy aikaisintaan sen kalenterivuoden lopussa, jona viimeisestä hautauksesta on kulunut 15 vuotta, ei kuitenkaan ennen kuin hautaa voidaan uudelleen käyttää.

Hautapaikkamaksusta päättää seurakunnanvaltuusto.

Seurakunnalle takaisin luovutetusta hautaoikeudesta ei makseta korvausta.

Hautaoikeuden haltija

Hautaoikeuden haltija toimii yhteyshenkilönä seurakuntaan päin, edustaa vainajan oikeudenomistajia ja myös niitä jotka voivat tulla hautaan haudatuksi. Hautaoikeuden haltija vastaa haudan hoidosta, päättää haudalle sijoitettavasta muistomerkistä sekä käyttää puhevaltaa hautaa koskevissa asioissa.

Laki ortodoksisesta kirkosta 82 §

Hautaoikeuden haltijasta ja siitä, keitä hautaan voidaan haudata, sovitaan hautaa luovutettaessa. Jos sopimusta ei ole tehty vuoden kuluessa haudan luovutuspäivästä tai jos tehtyä sopimusta ei voida noudattaa, hautaoikeuden haltijaksi tulee vainajan leski tai, jos leskeä ei ole tai hänkin on kuollut, ensimmäiseksi hautaan haudatun vainajan lähimmät perilliset. Jos heitä on useita, heidän on valittava hautaoikeuden haltija edustamaan heitä hautaa koskevissa asioissa. Hautaoikeuden uudesta haltijasta on ilmoitettava hautaustoimesta vastaavalle seurakunnan viranomaiselle.

Jos ensimmäiseksi hautaan haudatun vainajan lähimmät perilliset eivät ole voineet sopia hautaoikeuden uudesta haltijasta, seurakunnan neuvosto voi määrätä hautaoikeuden haltijan ja antaa etusijan paikkakunnalla asuvalle tai sille, joka on huolehtinut haudan hoidosta.

Hautaoikeuden haltijan nimeämisen yhteydessä tehdään sopimus, jossa on tiedot haudan sijainnista, hautaoikeuden voimassaoloajasta, hautaoikeuden haltijasta, sekä sovittaessa ketä hautaan voidaan haudata.

Hautaaminen

Hautaamisen ajankohdasta on sovittava viimeistään 3 päivää ennen toimitusta. Ennen hautaamista on esitettävä hautauslupa.

Hauta kaivetaan isännöitsijän esittämään paikkaan ja sen leveys ja pituus määräytyvät arkun suuruuden mukaan siten, että arkku mahtuu riittävän väljästi laskeutumaan hautaan. Haudan kaivamisen aikana näkyviin tulevat aikaisemmin haudatun vainajan jäännökset peitetään haudan pohjalle.

Hauta peitetään toimituksen aikana kannella, jonka päälle kukkalaitteet lasketaan.

Haudan peittämisestä huolehtii haudankaivaja. Omaiset voivat peittää haudan, jos siitä on erikseen sovittu. Muistomerkkien siirto ja paikalleen asettaminen tapahtuu hautaoikeuden haltijan valitseman kivi liikkeen toimesta. Talvikaudella siirrettyjen muistomerkkien palauttaminen paikoilleen tapahtuu vasta sulan maan aikana. Mikäli viereisen haudan muistomerkki on haudan avauksen yhteydessä siirtynyt, se jää haudankaivajan tehtäväksi.

Omaiset poistavat hautaamisen yhteydessä lasketut kukkalaitteet. Muussa tapauksessa ne poistetaan isännöitsijän toimesta.

Hautaustoimilaki 19 §

Tuhka on vuoden kuluessa tuhkaamisesta haudattava tai muulla tavoin sijoitettava pysyvästi yhteen paikkaan. Jolleivät 23 §:ssä tarkoitetut henkilöt tämän jälkeen kehotuksesta huolimatta huolehdi tuhkasta, sijoitetaan tuhka vainajan kuolinpesän kustannuksella sille hautausmaalle, johon vainajalla on oikeus tulla haudatuksi.

Tuhkan sijoittamiseen on oltava alueen omistajan tai haltijan suostumus.

Ruumiin käsittely ja haudatun ruumiin siirtäminen

Terveydensuojeluasetus 41§

Jos vainaja on sairastanut tarttuvaa tautia ja tartunnan vaara on edelleen olemassa, on vainajan kuolinsyyn selvittäjän ilmoitettava tästä ruumista käsittelevälle.

Terveydensuojeluasetus 42§

Haudatun ruumiin siirtämistä koskevaan kunnan terveydensuojeluviranomaiselle osoitettuun hakemukseen on liitettävä tiedot vainajasta sekä virallinen selvitys kuoleman syystä ja ajasta, ruumiin hautapaikasta sekä selvitys ruumille varatusta uudesta hautapaikasta.

Haudan hoitaminen

Hautaa on hoidettava niin kuin siitä on ortodoksisessa kirkkolaissa ja kirkkojärjestyksessä erikseen säädetty.

Laki ortodoksisesta kirkosta 84 §

Hauta on pidettävä hautausmaan arvoa vastaavassa kunnossa. Haudan hoidosta vastaa hautaoikeuden haltija, jollei seurakunnanneuvosto tai luostarin johtokunta toisin päättä tai siitä ole sovittu 2 momentissa säädetyllä tavalla.

Seurakunta tai luostari voi sopia hautaoikeuden haltijan kanssa, että se ottaa korvauksesta määräajaksi vastatakseen haudanhoitovelvollisuudesta.

Jos haudan hoito on olennaisesti laiminlyöty, voi seurakunnanneuvosto tai luostarin johtokunta velvoittaa hautaoikeuden haltijan vuoden määräajassa siitä, kun seurakunnanneuvoston päätös on annettu hänelle tiedoksi, laittamaan haudan kuntoon uhalla, että oikeus hautapaikkaan muutoin julistetaan menetetyksi.

Ortodoksisen kirkon kirkkojärjestys 126 §

Seurakunnanvaltuusto voi päättää, että seurakunnan kustannuksella huolehditaan hautausmaalla tai sen osalla olevien hautojen perushoidosta.

Jos hautausmaalle on haudattu vainaja, jonka muiston vaalimista on pidettävä seurakunnan kannalta tärkeänä, seurakunnanvaltuusto voi päättää, että hauta hoidetaan seurakunnan kustannuksella.

Seurakunta voi antaa tarvittaessa määräyksiä hautausmaan hoitamisesta yleisen järjestyksen säilyttämiseksi.

Jos hautoja hoitava yrittäjä haluaa käyttää työssään seurakunnan tarvikkeita, hänen on sovittava siitä erikseen seurakunnan kanssa.

Hautamuistomerkit

Haudalle saa asettaa seurakunnanneuvoston hyväksymien muistomerkkiohjeiden mukaisen muistomerkin. Muistomerkistä on laadittava suunnitelma, joka on hyväksyttävä seurakunnalla ennen muistomerkin valmistamista. Sama menettely koskee vanhan muistomerkin muuttamista sekä uuden muistomerkin tuomista aiemmin lunastetulle haudalle.

Hautaustoimilaki 14 §

Hautaoikeuden haltija päättää haudalle sijoitettavista hautakivistä ja muista muistomerkeistä. Muistomerkin tulee olla hautausmaan yleiskuvaan sopiva eikä se saa loukata vainajan muistoa tai hautausmaan arvokkuutta. Muistomerkin hyväksyy hautausmaan ylläpitäjä.

Haudalle sijoitettua muistomerkkiä ei saa poistaa ilman hautausmaan ylläpitäjän suostumusta.

Hautaoikeuden lakattua hautausmaan ylläpitäjän tulee tarjota hautaoikeuden haltijalle tilaisuus poistaa hautamuistomerkki, jollei hautausmaan ylläpitäjä erityisestä syystä päättä pitää muistomerkistä huolta hautaoikeuden lakkaamisen jälkeen. Jos hautamuistomerkkiä ei ole poistettu kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hautaoikeuden haltijalle on varattu tilaisuus sen poistamiseen, hautamuistomerkki siirtyy hautausmaan ylläpitäjälle vastikkeetta.

Hautakirjanpito

Haudoista ja niihin haudatuista pidetään hauta- ja vainajaluetteloa.

Hautausmaakohtaiseen hautausmaarekisteriin merkitään hautausmaan osasto, rivi, hautapaikka, hautasija, haudatun nimi, syntymäaika, kuolinaika, hautaamisajankohta, hautaoikeuden haltija ja puhelinnumero. Lisäksi rekisteriin voidaan merkitä taiteellisesti tai historiallisesti arvokkaat muistomerkit ja niiden sijainti.

Hautausmaarekisteri on järjestetty aakkosittain vainajaluettelomuotoon.

Hautaustoimilaki 5 luku 12 §

Hautausmaan ylläpitäjän on pidettävä rekisteriä, josta ilmenevät vainajan:

sukunimi ja etunimet; syntymäaika tai henkilötunnus; kuolinaika; hautaamisajankohta; hautaamistapa; sekä haudan sijainti.

Rekisteriin voidaan merkitä myös hautaoikeuden haltijan nimi ja postiosoite, hautaoikeuden voimassaoloaika sekä tieto siitä, keitä hautaan voidaan haudata. Lisäksi rekisteriin voidaan merkitä hautausmaalla olevat taiteellisesti tai historiallisesti arvokkaat muistomerkit ja niiden sijainti.

Tässä pykälässä tarkoitettu rekisteri tulee säilyttää pysyvästi.

Hautausmaan katselmus

Hautausmaan ja sillä olevien rakennusten katselmus suoritetaan vuosittain. Katselmukseen osallistuvat kiinteistölautakunnan nimeämät henkilöt.

Erityisesti katselmuksessa todetaan

onko hautaustoimen ohjesääntöä noudatettu

onko hautakirjanpito yhtäpitävä hautausmaalla suorittujen toimenpiteiden kanssa

onko hautoja kunnostettu ja hoidettu ohjesäännön mukaisesti

Katselmuksesta laaditaan pöytäkirja

Hautausmaalla noudatettava järjestys

Hautausmaalla noudatetaan hiljaisuutta ja arvokkuutta. Hautoja, istutuksia ja nurmikoita ei saa vahingoittaa. Hautausmaan rauhaa häiritsevä työ on hautaustoimituksen ajaksi keskeytettävä.

Moottoriajoneuvoliikenne ja pysäköinti on sallittu vain erikseen osoitetuilla alueilla.

Koirien ja muiden lemmikkieläinten tuonti hautausmaalle ei ole suotavaa.

Siunaustilaisuus voidaan tallentaa vainajan omaisten suostumuksella ja siunauksen toimittajan ohjeiden mukaan.

Jätteet on lajiteltava asianmukaisesti omiin keräysastioihin.

Voimaantulo

Tämä ohjesääntö tulee voimaan seurakuntavaltuuston päätöksellä 10.11.2018.

Ohjesääntö korvaa 19.8.1958 annetun Kuopion ortodoksisen seurakunnan hautaustoimen ohjesäännön.